ఎట్టకేలకు ట్రిబ్యునల్

మొదటిపేజీ తరువాయి...

తప్పలేదు. అంతర్రాష్ట్ర జల వివాదాల చట్టం 1956 సెక్షన్ 3 ప్రకారం జలాలను పునఃపంపిణీ చేసేలా ప్రస్తుతం విచారణ కొనసాగిస్తున్న ట్రిబ్యునల్ 2కు టర్మ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్ (టీఓఆర్) ఇస్తూ కేంద్ర క్యాబినెట్ బుధవారం నిర్ణయం తీసుకొన్నది. దీంతో కృష్ణా జలాల్లో తెలంగాణకు న్యాయమైన వాటా దక్కే అవకాశం ఉన్నది. ఈ పరిణామంపై యావత్ తెలంగాణ సమాజం, ఇంజినీర్లలో హర్షాతిరేకాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. సీఎం కేసీఆర్ కృషిపై ప్రశంసలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి.

తొమ్మిదిన్నరేండ్లుగా తెలంగాణ పోరాటం

ఏపీ పునర్విభజన చట్టంలోని సెక్షన్ 89 ప్రకారం కృష్ణా, గోదావరి జలాలను ప్రాజెక్టులవారీగా పంపిణీ చేయాలని మాత్రమే అప్పటికే ఉన్న బ్రిజేశ్‌కుమార్ ట్రిబ్యునల్‌కు నాటి కేంద్రం రిఫర్ చేసింది. అలా చేస్తే తెలంగాణకు ఒరిగేదేమీ ఉండబోదని, ఉద్యమంలో ప్రతిధ్వనించిన న్యాయమైన నీళ్ల వాటా ఆకాంక్ష నెరవేరదని తెలంగాణ సమాజం ఆదినుంచీ వాదిస్తున్నది. పరీవాహక ప్రాంతం ఆధారంగా నీటి వాటాలను తేల్చాలని డిమాండ్ చేస్తున్నది. రాష్ట్ర ఏర్పాటు అనంతరం సీఎం కేసీఆర్ కేంద్ర సర్కారు దృష్టికి ఈ విషయాన్ని తీసుకెళ్లారు. అంతర్రాష్ట్ర జలవివాదాల చట్టం 1956లో సెక్షన్ 3 ప్రకారం కొత్త ట్రిబ్యునల్ ఏర్పాటుచేసి నీటి వాటా తేల్చాలని 2014 జూలై14వ తేదీన వినతిపత్రం అందజేశారు. తెలంగాణ అభ్యర్థనకు అనుకూలంగా కేంద్ర న్యాయశాఖ సిఫారసు చేసినా మోదీ సర్కారు పట్టించుకోలేదు. దీంతో సీఎం కేసీఆర్ తన పోరాటాన్ని మరింత పెంచారు. కేంద్రానికి లేఖలు రాస్తూ ఒత్తిడి పెంచారు.

కాంగ్రెస్ విద్రోహం..

కృష్ణా జలాల్లో తెలంగాణకు న్యాయమైన వాటా దక్కకుండా ఏపీ పునర్విభజన చట్టంలోనే కాంగ్రెస్ పార్టీ ద్రోహం చేసింది. చట్టంలో సెక్షన్ 89 ప్రకారం అప్పటికే ఆయా రాష్ట్రాలు వినియోగంలో ఉన్న నదీ జలాలను మాత్రమే ప్రాజెక్టుల వారీగా పంపిణీ చేయాలని నిర్దేశించింది. బ్రిజేష్‌కుమార్ ట్రిబ్యునల్‌కు ఆ బాధ్యతను అప్పగించింది. ఈ విధానంలో తెలంగాణకు తీవ్ర నష్టం జరుగుతుందని సీఎం కేసీఆర్ అభ్యంతరం వ్యక్తంచేశారు. కేంద్రంలో బీజేపీ అధికారంలోకి వచ్చాక తెలంగాణపై వివక్షను చూపుతూ కొత్త ట్రిబ్యునల్ డిమాండ్‌ను ఉద్దేశపూర్వకంగానే పెడచెవిన పెట్టిందనే విమర్శలున్నాయి. అయితే, సెక్షన్ 89 ప్రకారం తెలంగాణ, ఏపీ మధ్య నీటి పంపకాలు చేసే అధికారం తమకు లేదని కృష్ణా జల వివాదాల ట్రిబ్యునల్ 2 చైర్మన్ బ్రిజేష్‌కుమార్ ఇటీవలే తేల్చిచెప్పారు. దీంతో కొత్త ట్రిబ్యునల్ వేయటం అనివార్యమైంది. కేసీఆర్ పోరాటం, ట్రిబ్యునల్ తీర్పుతో మోదీ సర్కారుకు మరింతకాలం తాత్సారం చేసే దారులు మూసుకుపోయాయి. బీజేపీ సర్కారు కావాలనే జాప్యం చేస్తున్నదని తెలంగాణ ప్రజల్లోకి బలంగా వెళ్లటం, రాజకీయంగా కూడా తీవ్ర విమర్శలు వస్తుండటంతో ఎట్టకేలకు అంతర్రాష్ట్ర నదీ జలాల వివాదాల చట్టం 1956 సెక్షన్ 5 (1) కింద కొత్తగా టీవోఆర్‌ను జారీ చేసేందుకు కృష్ణా జల వివాద ట్రిబ్యునల్ -2కు కేంద్ర మంత్రివర్గం అనుమతి ఇచ్చింది. న్యాయశాఖ సలహా మేరకు కృష్ణా జలాల పునఃపంపిణీ అంశాన్ని తెలంగాణ, ఏపీకి మాత్రమే పరిమితం చేయాలని నిర్ణయించింది.

ఇది తెలంగాణ విజయం

కేంద్ర క్యాబినెట్ నిర్ణయంపై తెలంగాణ నీటిపారుదలశాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి రజత్‌కుమార్, ఈఎన్సీలు మురళీధర్, హరిరామ్, సీఎం ఓఎస్డీ శ్రీధర్‌రావ్‌దేశ్ పాండే, అంతరాష్ట్ర జల విభాగం అధికారులు కోటేశ్వర్‌రావు, సల్లా విజయ్‌కుమార్, తెలంగాణ ఇంజినీర్లు హర్షం వ్యక్తం చేశారు. సీఎం కేసీఆర్ పట్టుబట్టి సాధించిన విజయమని ప్రశంసించారు. అయితే ఇప్పటికే 9 ఏండ్లు జాప్యమైనందున ఒకటి లేదా రెండేండ్ల నిర్దిష్ట కాల పరిమితిని ట్రిబ్యునల్‌కు నివేదిస్తే తెలంగాణకు న్యాయం దక్కుతుందని అన్నారు.

ట్రిబ్యునల్‌కు కాలపరిమితి విధించాలి: తెలంగాణ విశ్రాంత ఇంజినీర్ల సంఘం

కేంద్ర క్యాబినెట్ నిర్ణయాన్ని తెలంగాణ విశ్రాంత ఇంజినీర్ల సంఘం అధ్యక్షుడు శ్యాంప్రసాద్‌రెడ్డి, ప్రధాన కార్యదర్శి వెంకటేశం స్వాగతించారు. అయితే ట్రిబ్యునల్ టర్మ్స్ ఆఫ్ రెఫరెన్స్‌లో కచ్చితమైన కాల పరిమితి విధించాలని డిమాండ్ చేశారు. ఈ మేరకు బుధవారం ఒక ప్రకటన విడుదల చేశారు. కాలపరిమితి లేకుంటే ట్రిబ్యునల్ ఏర్పాటు లక్ష్యం నెరవేరదని తెలిపారు. ప్రస్తుతమున్న బ్రిజేష్‌కుమార్ ట్రిబ్యునల్ -2 దాదాపు 10 ఏండ్లుగా విచారణ కొనసాగిస్తున్నా తుది తీర్పు ఇవ్వడానికి ఇంకా ఎంత సమయం పడుతుందో తెలియని పరిస్థితి నెలకొన్నదని అన్నారు.

కృష్ణా జలాల పంపిణీపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పోరాట ఘట్టాలు..

- **15-05-2014:** ప్రాజెక్టులవారీగా కృష్ణా జలాల నిర్దిష్ట కేటాయింపుకోసం, ఆపరేషన్ ప్రొటోకాల్ రూపకల్పనకు ఏపీ పునర్విభజన చట్టం 2014లోని సెక్షన్ 89 నిబంధనతో ట్రిబ్యునల్ పదవీకాలాన్ని పొడిగిస్తూ గెజిట్ నోటిఫికేషన్ విడుదల.
- **14-07-2014:** అంతరాష్ట్ర జలవివాదాల చట్టం 1956లోని సెక్షన్ 3 ప్రకారం కృష్ణాజలాల పునఃపంపిణీ చేపట్టాలని కోరుతూ కేంద్రానికి సీఎం కేసీఆర్ విజ్ఞప్తి.
- **10-08-2015:** సుప్రీంకోర్టులో రిట్ పిటిషన్‌ను దాఖలు చేసిన తెలంగాణ ప్రభుత్వం.
- **21-09-2016:** మొదటి అపెక్స్ కౌన్సిల్ సమావేశం.
- **ఆగస్ట్. 2018:** సెక్షన్ 3 ఫిర్యాదును వెంటనే పరిష్కరించాలని కేంద్ర జలవనరుల శాఖ మంత్రికి లేఖ రాసిన తెలంగాణ ప్రభుత్వం.
- **26-12-2018:** సెక్షన్-3 ఫిర్యాదును తెలంగాణ, ఏపీకే పరిమితం చేసేలా ట్రిబ్యునల్‌కు రెఫర్ చేయాలని ప్రధానికి లేఖ రాసిన సీఎం కేసీఆర్.
- **06-10-2020:** 2వ అపెక్స్ కౌన్సిల్ సమావేశంలో ట్రిబ్యునల్ ఏర్పాటుకు పట్టుబట్టిన సీఎం కేసీఆర్. 'తెలంగాణ ప్రభుత్వం సుప్రీం కోర్టులో వేసిన కేసును ఉపసంహరించుకొంటే అంతరాష్ట్ర జలవివాదాల చట్టం సెక్షన్ 3 ప్రకారం ట్రిబ్యునల్ ఏర్పాటు అంశాన్ని పరిశీలిస్తాం' అని హామీ ఇచ్చిన కేంద్ర జలశక్తి శాఖ మంత్రి.
- **15-07-2021:** కృష్ణా, గోదావరి రివర్ మేనేజ్‌మెంట్ బోర్డుల అధికార పరిధిని తెలియజేస్తూ కేంద్ర ప్రభుత్వం గెజిట్ నోటిఫికేషన్.
- **09-06-2021:** కేంద్ర మంత్రి విధించిన షరతుల మేరకు సుప్రీంకోర్టులో రిట్ పిటిషన్‌ను ఉపసంహరించుకొంటూ ఇంటర్ లోక్యుటరీ అప్లికేషన్ (ఐఏ) దాఖలు చేసిన తెలంగాణ సర్కారు.
- **06-10-2021:** సుప్రీంకోర్టు పిటిషన్‌ను ఉపసంహరించుకున్నట్టు పరిగణిస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ.
- **07-04-2022:** సెక్షన్ 3 ప్రకారం ట్రిబ్యునల్‌కు రెఫర్ చేయాలని కేంద్ర జలశక్తిశాఖ మంత్రికి లేఖ రాసిన తెలంగాణ సర్కారు.
- **29.11.2022, 03.04.2023:** కేంద్ర జలశక్తి శాఖకు మరోసారి లేఖ రాసిన తెలంగాణ ప్రభుత్వం.
- **10.07.2023:** సెక్షన్ 3 ప్రకారం ట్రిబ్యునల్‌ను వెంటనే ఏర్పాటు చేయాలని కేంద్రానికి తెలంగాణ ఆర్థిక మంత్రి విజ్ఞప్తి.
- **20.09.2023:** కృష్ణా జలాల పునఃపంపిణీ చేసే అధికారం ప్రస్తుత ట్రిబ్యునల్‌కు లేదన్న తెలంగాణ వాదనతో ఏకీభవిస్తూ బ్రిజేష్‌కుమార్ ట్రిబ్యునల్ ఉత్తర్వులు.
- **22.09.2023:** బ్రిజేష్‌కుమార్ ట్రిబ్యునల్‌ను ఉటంకిస్తూ ఇకనైనా సెక్షన్ 3 ప్రకారం కృష్ణా జలాల పంపిణీకి రెఫర్ చేయాలని కోరుతూ కేంద్ర జలశక్తిశాఖకు తెలంగాణ సర్కారు మరో లేఖ.

సీఎం కేసీఆర్ వల్లే సాధ్యమైంది

అంతరాష్ట్ర జలవివాదాల చట్టం ప్రకారం ట్రిబ్యునల్ ద్వారా కృష్ణా జలాల పునఃపంపిణీ చేసేందుకు కేంద్రం ఆమోదించడం తెలంగాణ సాధించిన అపూర్వ విజయం. ఇది సీఎం కేసీఆర్ అవిశ్రాంత పోరాటం ద్వారానే సాధ్యమైంది. పట్టువదలకుండా చేసిన కృషి ఫలితంగానే తెలంగాణకు కృష్ణా జలాల్లో న్యాయమైన వాటా దక్కేందుకు మార్గం ఏర్పడింది. సీఎం కేసీఆర్‌కు కృతజ్ఞతలు.

-వేణుగోపాలాచారి, ఐడీసీ చైర్మన్, టీపీసీ మాజీ సభ్యుడు

కేసీఆర్ పోరాట ఫలితమే ట్రిబ్యునల్

- రాష్ట్ర దివ్యాంగుల కార్పొరేషన్ చైర్మన్ వాసుదేవరెడ్డి

హైదరాబాద్, అక్టోబర్ 4 (నమస్తే తెలంగాణ): నదీ జలాలపై కేంద్రంలోని బీజేపీ ప్రభుత్వ వైఖరి దొంగలు పడ్డ ఆర్నెల్లకు కుక్కలు మొరిగినట్టు ఉందని రాష్ట్ర దివ్యాంగుల కార్పొరేషన్ చైర్మన్ డాక్టర్ కే వాసుదేవరెడ్డి విమర్శించారు. కృష్ణ, గోదావరి జలాల్లో తెలంగాణ వాటా తేల్చాలని 10 ఏండ్లుగా సీఎం కేసీఆర్ చేస్తున్న పోరాట ఫలితంగానే కేంద్రం దిగొచ్చి కృష్ణా జలాల పునఃపంపిణీకి అంగీకరించిందని తెలిపారు. ఎన్నికల జిమ్మికే తప్ప తెలంగాణ ప్రజలపై బీజేపీకి చిత్తశుద్ధి లేదని, ఇన్ని రోజులు తెలంగాణ హక్కులను కేంద్రం కాల రాసిందని ధ్వజమెత్తారు. ట్రిబ్యునల్‌కు కాల పరిమితిని విధిస్తూ జలాల పంపిణీ చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. సీలేరు ప్రాజెక్టు, ఏపీలో కలిపిన 7 మండలాలను తిరిగి తెలంగాణలో కలపాలని, పాలమూరు-రంగారెడ్డి ప్రాజెక్టుకు జాతీయ హోదా ఇవ్వాలని డిమాండ్ చేశారు.

పక్కా ఎన్నికల స్టంటే!

- పదేండ్లకు గుర్తుకొచ్చిన గిరిజన వర్సిటీ, పసుపు బోర్డు
- కృష్ణా జలాల్లో వాటా తేల్చేందుకు ఇన్నాళ్లకు ట్రిబ్యునల్ ఏర్పాటు
- కేంద్ర క్యాబినెట్ ఆమోదం
- ఎన్నికల వేళ లబ్ధికోసం ప్రకటన

> విభజన చట్టంలో పేర్కొన్నట్టుగా గిరిజన యూనివర్సిటీ మంజూరు చేయాలి.. తెలంగాణ ఏర్పడిన మొదటి రోజు నుంచీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రానికి చేస్తున్న విజ్ఞప్తి ఇది.

> రాష్ట్రంలో పసుపు బోర్డు ఏర్పాటు చేయాలి... తొమ్మిదిన్నరేండ్లుగా బీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం, బీఆర్ఎస్ ఎంపీలు చేస్తున్న డిమాండ్ ఇది.

> కృష్ణా జలాల్లో మా వాటా తేల్చండి.. కేంద్రానికి సీఎం కేసీఆర్ లేఖల సారాంశం ఇది. ప్రధానిని పలుమార్లు కలిసి విజ్ఞప్తి కూడా చేశారు.

హైదరాబాద్, అక్టోబర్ 4 (నమస్తే తెలంగాణ): తొమ్మిదిన్నరేండ్లుగా కేంద్ర ప్రభుత్వం విభజన చట్టాన్ని తుంగలో తొక్కింది. హక్కుగా ఇవ్వాల్సిన అంశాలను తేల్చకుండా మోదీ మిన్నకుండిపోయారు. రాష్ట్రంలో త్వరలో అసెంబ్లీ ఎన్నికలు జరగనున్న నేపథ్యంలో ఓట్ల వేట మొదలుపెట్టారు. పసుపు బోర్డు, గిరిజన యూనివర్సిటీ ప్రకటన, కృష్ణా జలాల్లో వాటాపై ట్రిబ్యునల్.. ఇలా వరుసగా ఒక్కో అంశాన్ని తేల్చుతూ వస్తున్నారు. ఇది పక్కా ఎన్నికల స్టంటేనని స్పష్టం అవుతున్నది. బుధవారం సమావేశమైన కేంద్ర క్యాబినెట్ తెలంగాణలో జాతీయ పసుపుబోర్డు, ములుగులో సమ్మక్క-సారక్క కేంద్రీయ గిరిజన విద్యాలయం ఏర్పాటుకు ఆమోదం తెలపడంతోపాటు కృష్ణాజలాల వివాదాన్ని పరిష్కరించాలని నిర్ణయించింది.

మోదీ ఓట్ల వేట

2018 అసెంబ్లీ ఎన్నికల సమయంలో నవంబర్ 27న ప్రధాని ప్రచారం చేశారు. ఎన్నికల వేళ విభజన హామీలపైనో, కేంద్ర సంస్థల ఏర్పాటుపైనో స్పష్టమైన హామీ ఇస్తారని తెలంగాణ ప్రజలు ఎదురుచూస్తే.. మోదీ మాత్రం బీఆర్ఎస్‌పై విమర్శలు చేయడానికే పరిమితం అయ్యారు. ఆ తర్వాత జరిగిన లోక్‌సభ ఎన్నికల్లోనూ ఇదే తంతు. దాదాపు నాలుగుసార్లు ఎన్నికల ప్రచారానికి వచ్చారు. రెండోసారి అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత రు చేయాలని, విభజన హామీలు నెరవేర్చాలని, ఐటీఐఆర్ పనులు ప్రారంభించాలని, ఎయిమ్స్, ఐఐఎం వంటి సంస్థలు మంజూరు చేయాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. అప్పుడు 'అలాగే' అన్నట్టుగా నవ్వుతూ తలూపిన ప్రధాని ఇప్పటివరకు అందులో ఒక్కటి కూడా నెరవేర్చలేదు. 2017 నవంబర్‌లో జరిగిన జీఈఎస్ సదస్సుకు కూడా ఉత్త చేతులతో వచ్చి వెళ్లిపోయారు.

12సార్లు ఉత్త చేతులే

తెలంగాణ ఏర్పడిన తర్వాత మోదీ ఇప్పటివరకు 14 సార్లు తెలంగాణలో పర్యటించారు. మొదటిసారి 2016లో మిషన్ భగీరథ పథకాన్ని ప్రారంభించడానికి వచ్చారు. ఈ సందర్భంగా బహిరంగ సభావేదికపై సీఎం కేసీఆర్ మాట్లాడుతూ.. రాష్ట్రానికి ఒక జాతీయ హోదా కలిగిన ప్రాజెక్టు మంజూరు చేయాలని, విభజన హామీలు నెరవేర్చాలని, ఐటీఐఆర్ పనులు ప్రారంభించాలని, ఎయిమ్స్, ఐఐఎం వంటి సంస్థలు మంజూరు చేయాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. అప్పుడు 'అలాగే' అన్నట్టుగా నవ్వుతూ తలూపిన ప్రధాని ఇప్పటివరకు అందులో ఒక్కటి కూడా నెరవేర్చలేదు. 2017 నవంబర్‌లో జరిగిన జీఈఎస్ సదస్సుకు కూడా ఉత్త చేతులతో వచ్చి వెళ్లిపోయారు.

కూడా తెలంగాణ ప్రభుత్వ విన్నపాలనుగానీ, రాష్ట్ర ప్రజల ఆకాంక్షలను కానీ పట్టించుకోలేదు. స్వయంగా నిజామాబాద్ ఎంపీ ధర్మపురి అర్వింద్ రాసి ఇచ్చిన బాండ్‌ను పక్కన పడేశారు. ఇలా ఇప్పటివరకు రాష్ట్రంలో దాదాపు 14సార్లు మోదీ పర్యటిస్తే.. 12సార్లు తెలంగాణకు మొండిచేయి చూపించారు. మా హామీలు నెరవేర్చాలంటూ ప్రభుత్వం, ప్రజలు నిలదీసినా, పోస్టర్లు వేసినా, ఫ్లెక్సీలు కట్టినా పట్టించుకున్న పాపాన పోలేదు. ఓవైపు ప్రజలు తమ హక్కుల కోసం ఉద్ధృతంగా పోరాటం చేస్తుండడం, మరోవైపు సీఎం కేసీఆర్, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీవ్ర ఒత్తిడి తెస్తుండడంతో హామీలు నెరవేర్చక తప్పని పరిస్థితి ఏర్పడింది. అసెంబ్లీ ఎన్నికలకు కూడా సమయం దగ్గరపడడంతో మోదీ తనకు అలవాటైన 'ఓట్ల వేట' మొదలు పెట్టారు. తొమ్మిదిన్నరేండ్ల కిందటే ఇవ్వాల్సినవి ఇవ్వకుండా మభ్యపెట్టినందుకు మన్నించాలని వేడుకోవాల్సింది పోయి.. ప్రజల పోరాటాన్ని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ చిత్తశుద్ధిని అభినందించాల్సిందిపోయి.. బీజేపీ ప్రభుత్వం ఏదో కొత్తగా ఇచ్చినట్టు గిరిజన వర్సిటీ, పసుపు బోర్డు, కృష్ణా జలాల్లో వాటాపై హామీలు గుప్పించారు. దీనిని బట్టి ఇది పక్కాగా ఎన్నికల స్టంటేనని తెలంగాణ ప్రజలకు అర్థమైంది.

ప్రధాని మోదీది 'గిరి' ఓట్ల ప్రేమ

- ఇప్పుడు గిరిజన వర్సిటీ గుర్తొచ్చిందా?
- కేంద్రంపై ఆదివాసీ, గిరిజనుల మండిపాటు

హైదరాబాద్, అక్టోబర్ 4 (నమస్తే తెలంగాణ): ప్రధాని మోదీపై తెలంగాణ ఆదివాసీలు, గిరిజనులు మండిపడుతున్నారు. రాష్ట్ర విభజన హామీల్లో ఒకటైన గిరిజన వర్సిటీ ఏర్పాటు విషయంలో కేంద్రం తమపై కురిపించింది ఓట్ల ప్రేమేనని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. గిరిజన వర్సిటీ ఏర్పాటు చేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పదేండ్ల నుంచి కాలికి బలపం కట్టుకొని తిరుగుతున్నా పట్టించుకోని మోదీ, ఎన్నికల ముందు ప్రేమ ఒలకబోస్తున్నారని ధ్వజమెత్తారు. నిజానికి గిరిజన వర్సిటీ ఏర్పాటు కోసం ములుగు జిల్లా జాకారంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 335.04 ఎకరాల స్థలాన్ని కేటాయించింది. జూన్ 30, 2016న కేంద్రానికి ప్రతిపాదనలు సమర్పించినప్పటి నుంచి మే 17, 2023 దాకా 27 సార్లు ప్రత్యుత్తరాలు జరిపింది. సీఎం కేసీఆర్ స్వయంగా ప్రధాని మోదీని కలిసి విభజన హామీలను నెరవేర్చాలని కోరారు. ఇన్నేండ్లు పట్టించుకోని మోదీ.. ఇప్పుడు గిరిజనులపై ప్రేమ పుట్టుకురావటానికి కారణం స్వార్థ ప్రయోజనమేనని గిరిజన సమాజం ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 2015లో ములుగు జిల్లా బండారుపల్లిలో వర్సిటీ కోసం రెండు స్థలాలను ఎంపిక చేసి కేంద్రానికి నివేదించింది. ఈ స్థలాలు అనువైనవి కాదని కేంద్రం తిరస్కరిస్తే జూన్ 30, 2016లో మరో 4 అనువైన స్థలాలను ఎంపిక చేసి నివేదించింది. ఆ తరువాత కేంద్ర మానవ వనరుల అభివృద్ధిశాఖ వర్సిటీ స్థల ఎంపిక కోసం ఒక కమిటీని వేసింది. 2017, ఫిబ్రవరి 23న స్థల పరిశీలనకు కేంద్ర బృందం పర్యటించింది. రాష్ట్ర గిరిజన సంక్షేమశాఖ ఎప్పటికప్పుడు కేంద్రంతో ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు జరుపుతూనే ఉన్నది. కేంద్రం అంటీఅంటనట్టు ఉన్నా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జనవరి 11, 2019న షెడ్యూల్డ్ ట్రైబ్స్ స్పెషల్ డెవలప్‌మెంట్ ఫండ్ నుంచి రూ.15 కోట్లు కేటాయించింది. 2019-20 బడ్జెట్‌లో డీపీఆర్ రూపకల్పనకు రూ.4 కోట్లు కేటాయించింది. తక్షణ తరగతులు ప్రారంభించేందుకు వీలుగా ములుగు జిల్లా, జాకారంలోని యువశిక్షణా కేంద్రంను తాత్కాలిక ప్రాంగణంగా స్వీకరించాలని కేంద్రానికి నివేదించి, వైటీసీ మరమ్మతులు, ఇతర సౌకర్యాల కోసం రూ. 3 కోట్లు కేటాయించింది.

3,17,14,832

ఇదీ రాష్ట్రంలో ఓటర్ల సంఖ్య

మొదటిపేజీ తరువాయి...

ఉండగా, దివ్యాంగులు 5,06,493 మంది ఉన్నారు. లింగ నిష్పత్తి గతంలో 992 ఉండగా ప్రస్తుత జాబితాతో 998కి చేరింది. 18, 19 ఏండ్ల వయసున్న వారి లింగ నిష్పత్తి 707 నుంచి 743కు పెరిగింది. ఓటరు జాబితా ప్రక్షాళన చేసేందుకు రెండేండ్లపాటు తీవ్రంగా శ్రమించామని, ప్రక్షాళనలో 14,24,694 సవరణలు జరిగాయని వెల్లడించారు. 4,15,824 మంది ఓటర్లు తమ చిరునామాలు మార్చుకున్నారని, 3,94,968 మంది ఒకే అసెంబ్లీ నియోజకవర్గంలో ఒక పోలింగ్ స్టేషన్ నుంచి మరో పోలింగ్ స్టేషన్‌కు, 64,661మంది ఒక నియోజకవర్గం నుంచి మరొక నియోజకవర్గానికి మారారని తెలిపారు. ఓటర్ల జాబితాలో శేరిలింగంపల్లి అత్యధిక ఓటర్లు కలిగిన నియోజకవర్గంగా నిలిచింది. ఈ నియోజకవర్గంలో 6.98 లక్షల మంది ఓటర్లు ఉన్నారు. అతి తక్కువ ఓటర్లు ఉన్న నియోజకవర్గం భద్రాచలం. ఇక్కడ ఓటర్ల సంఖ్య 1,46,016.

నామినేషన్ దాఖలుకు 10 రోజుల ముందు వరకు

ఓట్ల నమోదు కోసం అసెంబ్లీ ఎన్నికల నామినేషన్‌కు 10 రోజుల ముందు వరకు దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చని సీఈవో వికాస్‌రాజ్ స్పష్టం చేశారు. అక్టోబర్ 1 నాటికి 18 ఏండ్లు నిండిన వారు దరఖాస్తు చేసుకోవాలని సూచించారు. https://voters.eci.gov.in/ వెబ్‌సైట్, బీఎల్‌వోల ద్వారా, ఓటరు హెల్ప్‌లైన్ యాప్ ద్వారా దరఖాస్తు చేసుకోవాలని వెల్లడించారు.

తగ్గిన అంతరం

2018తో పోల్చితే ప్రస్తుతం పురుష, స్త్రీ ఓటర్ల మధ్య అంతరం గణనీయంగా తగ్గింది. 2018లో పురుష ఓటర్లు 1,41,56,182 మంది ఉండగా, స్త్రీలు 1,39,05,811 మంది ఉన్నారు. ఇద్దరి మధ్య 2,50,371 ఓటర్ల అంతరం ఉండగా, తాజా జాబితా ప్రకారం అంతరం 28,184 మాత్రమే.

- సాధారణంగా ఐదేండ్ల తర్వాత జనాభా పెరిగి, ఓటర్ల సంఖ్య పెరగడం సహజం. కానీ రాష్ట్రంలో ట్రాన్స్‌జెండర్ ఓటర్ల సంఖ్య ఐదేండ్లలో తగ్గింది. 2018లో 2,691 మంది ట్రాన్స్‌జెండర్ ఓటర్లు ఉండగా, ఆ సంఖ్య 2,557కు తగ్గింది.

నిమిషానికొక్కరు

> రాష్ట్రంలో గత ఐదేండ్లలో సగటున నిమిషానికి ఒక కొత్త ఓటరు నమోదయ్యారు. ఎన్నికల సంఘం 2018 నవంబర్ 25న విడుదల చేసిన తుది ఓటర్ల జాబితా ప్రకారం రాష్ట్రంలో 2,80,64,684 మంది ఓటర్లు ఉన్నారు. ప్రస్తుతం ఈ సంఖ్య 3,17,17,389కు పెరిగింది. అయితే ఐదేండ్లలో ట్రాన్స్‌జెండర్ ఓటర్ల సంఖ్య తగ్గడం గమనార్హం.

ఐదేండ్లలో పెరిగిన ఓటర్ల సంఖ్య 36,52,705	ఈ లెక్కన ప్రతి సంవత్సరం కొత్త ఓటర్లు 7,30,541
రోజుకు 2001 మంది, గంటకు 84 మంది ఓటర్లుగా మారారు.	నిమిషానికి సగటున 1.38 కొత్త ఓట్లు నమోదయ్యాయి.

రాష్ట్రంలో అత్యధిక ఓటర్లు ఉన్న నియోజకవర్గాలు

నియోజకవర్గం	మొత్తం ఓటర్లు
1. శేరిలింగంపల్లి	6,98,133
2. కుత్బుల్లాపూర్	6,69,361
3. మేడ్చల్	5,95,536
4. ఎల్బీనగర్	5,66,866
5. రాజేంద్రనగర్	5,52,455
6. మహేశ్వరం	5,17,316
7. ఉప్పల్	5,10,345
8. మల్కాజిగిరి	4,69,078
9. కూకట్‌పల్లి	4,47,575
10. పటాన్‌చెరు	3,81,018

అతి తక్కువ ఓటర్లు ఉన్న నియోజకవర్గాలు

నియోజకవర్గం	ఓటర్లు
1.భద్రాచలం	1,46,016
2.అశ్వరావుపేట	1,53,808
3.బెల్లంపల్లి	1,69,759
4.చెన్నూరు	1,84,250
5.వైరా	1,90,950
6.బాన్సువాడ	1,93,032
7.పినపాక	1,94,145
8.దుబ్బాక	1,94,722
9.జుక్కల్	1,98,035
10.ఆర్మూరు	2,06,468

- ఆశల సౌధంపై సూర్యోదయం

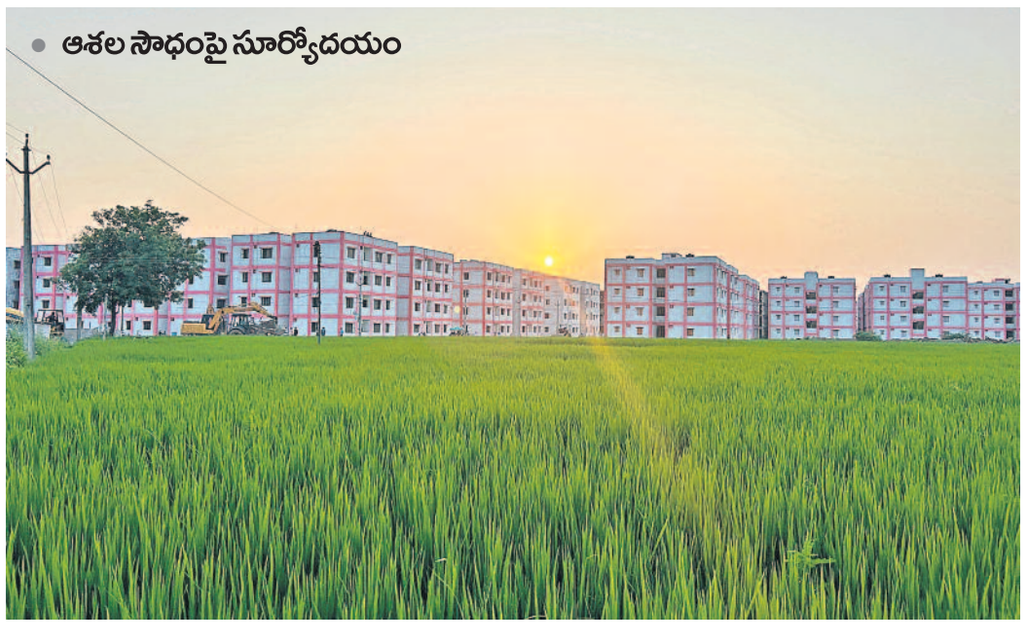

వరంగల్ తూర్పు నియోజకవర్గంలో ప్రారంభోత్సవానికి సిద్ధంగా 2 వేల డబుల్ బెడ్రూం ఇండ్లు. శుక్రవారం మంత్రి కేటీఆర్ చేతుల మీదుగా లబ్ధిదారులు పట్టాలు అందుకోనున్నారు.

స్వేచ్ఛగా, శాంతియుతంగా ఎన్నికలు

- కఠినంగా ఎన్నికల కోడ్ అమలు
- జిల్లా రిటర్నింగ్ అధికారులు, ఎస్పీలతో సీఈసీ రాజీవ్‌కుమార్ సమీక్ష
- నేడు సీఎస్, డీజీపీతో భేటీ

హైదరాబాద్, అక్టోబరు 4 (నమస్తే తెలంగాణ): రాష్ట్రంలో సాధారణ ఎన్నికలు స్వేచ్ఛగా, శాంతియుతంగా, ప్రశాంత వాతావరణంలో కొనసాగే విధంగా జిల్లా ఎన్నికల అధికారులు, పోలీసులు కృషిచేయాలని కేంద్ర చీఫ్ ఎలక్షన్ కమిషనర్ రాజీవ్‌కుమార్ సూచించారు. ఓటర్లందరూ స్వేచ్ఛగా ఓటుహక్కు వినియోగించుకొనే విధంగా ఏర్పాట్లు చేయాలని ఆదేశించారు. అసెంబ్లీ ఎన్నికల సన్నద్ధతపై రాష్ట్రంలో పర్యటిస్తున్న ఆయన రెండోరోజు బుధవారం హోటల్ తాజ్‌కృష్ణాలో సీఈవో వికాస్‌రాజ్‌తో కలిసి జిల్లా ఎన్నికల అధికారులు, సీపీలు, ఎస్పీలతో సమీక్షా సమావేశం నిర్వహించారు. ఎన్నికల నిర్వహణ, శాంతిభద్రతల నిర్వహణపై సూచనలు, ఆదేశాలు, సలహాలు ఇచ్చారు. ఎన్నికల నియామవళి అమల్లోకి వచ్చిన వెంటనే వాటన్నింటినీ కఠినంగా అమలు చేయాలని స్పష్టంచేశారు. మాడల్ కోడ్ ఆఫ్ కండక్ట్ నిబంధనలను అనుగుణంగా వ్యవహరించాలని, ఎప్పటికప్పుడు అప్రమత్తంగా ఉండాలని సూచించారు. రాజకీయ పార్టీలు, ఓటర్లలో నమ్మకాన్ని పెంచేవిధంగా ఎన్నికల ఏర్పాట్లు, నిబంధనలు అమలుచేయాలని సూచించారు. సమీక్షలో ఎన్నికల కమిషనర్లు అనూప్ చంద్రపాండే, అరుణ్‌గోయల్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

నేడు సీఎస్, డీజీపీతో భేటీ

కేంద్ర ఎన్నికల సంఘం అధికారులు రాష్ట్ర పర్యటనలో భాగంగా మూడోరోజు గురువారం ఉదయం 11 గంటలకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి శాంతికుమారి, డీజీపీ అంజనీకుమార్‌తో సమావేశం కానున్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ యంత్రాంగం నుంచి ఎన్నికల సంఘానికి కావాల్సిన సహకారం, సౌకర్యాలు, యంత్రాంగంపై సమీక్షిస్తారు. అనంతరం మీడియా సమావేశం నిర్వహించనున్నారు. దీంతో సీఈసీ పర్యటన ముగియనున్నది. అంతకుముందు ఉదయం 9.15 గంటలకు గచ్చిబౌలిలోని టెక్‌మహేంద్ర ఆడిటోరియంలో ఓటర్ల అవగాహన, చైతన్యంపై నిర్వహించే కార్యక్రమంలో సీఈసీ రాజీవ్‌కుమార్, సీఈవో వికాస్‌రాజ్ పాల్గొంటారు.

165 రోజుల్లో 8,285 ఫోన్ల అప్పగింత

- సెల్‌ఫోన్ల రికవరీలో మన పోలీసులే టాప్

హైదరాబాద్, అక్టోబర్ 4 (నమస్తే తెలంగాణ): దొంగిలించబడిన, పోయిన ఫోన్లను ట్రేస్ చేసి, వాటిని యజమానులకు అందించడంలో తెలంగాణ పోలీసులు అన్ని రాష్ట్రాల పోలీసుల కంటే ముందున్నారు. కేవలం 162 రోజుల్లో 8,285 ఫోన్లను నిజమైన వినియోగదారులకు అప్పగించారు.